

Ἄριθ. 1

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΚΡΗΤΗΣ)

Τῆ 27^η Νοεμβρίου 1916

I

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΝΟΜΑΡΧΟΥ ΣΚΟΥΡΙΩΤΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἄριθμό: τηλεγραφήματος: 14851075

«Σήμερον 10.30' π. μ. ἐτελέσθη ἐν τῷ ἐνταῦθα Μητροπολιτικῷ ναῶ καὶ ἐν πρωτοφανεῖ συρροῇ λαοῦ μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν πεσόντων ἐν Ἀθήναις στρατιωτῶν, εἰς ὃ παρέστησαν πᾶσαι ἀρχαὶ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαί, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν φίλων Δυνάμεων, ὁ ἱεροδίκης, ἡ Μουσουλμανικὴ δημογεροντία, σχολεῖα ἀρρέων καὶ θηλέων δημόσια καὶ ἰδιωτικά, οἱ σύλλογοι καὶ τὰ σωματεῖα, ἐν τέλει τοῦ ὁποίου ἐκραυγάζε ὁ λαός. «**Κάτω ὁ προδοτῆς**» «**Κάτω ὁ δολοφόνος**». Ἐκ τοῦ ναοῦ αἱ ἀρχαί, ὁ λαός ἐν πρωτοφανεῖ συναγερωῶ μετὰ τοῦ στρατοῦ καὶ ἀπάντων τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἐνταῦθα συντάγματος μετέβη εἰς τὴν μεγάλην τῆς πόλεως πλατεῖαν, ἐνθα ὁ δικηγόρος κ. Γεώργ. Μαρῆς μετὰ προηγουμένην ὁμιλίαν του πρὸς τὸ συγκεντρωμένον ἄπειρον πλῆθος, διακοπτομένου συνεχῶς ὑπὸ τῶν κραυγῶν «**Κάτω ὁ δολοφόνος**» «**Κάτω ὁ προδοτῆς**», ἀνέγνωσε τὸ ψήφισμα, τὸ ὁποῖον γενόμενον δεκτὸν ἐπεδόθη πρὸς τοὺς ἐνταῦθα ἀντιπροσώπους Γαλλίας, Ἀγγλίας, Ρωσσίας, Ἰταλίας,

Βελγίου, Ὁλλανδίας καὶ Ἰσπανίας. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ μνημοσύνου καὶ τῆς λαϊκῆς ἐν τῇ πλατεία συγκεντρώσεως ἐπεκράτησεν ἀπόλυτος τάξις καὶ ἡσυχία, ληφθέντων πάντων τῶν ἐπιβαλλομένων πρὸς τοῦτο μέτρων.....» (ἔπεται τὸ κείμενον τοῦ ψηφίσματος).

Νομάρχης Ἡρακλείου

ΣΚΟΥΡΙΩΤΗΣ

II

*Τηλεγράφημα τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Λαοῦ
πρὸς τὴν Προσωρινὴν Κυβέρνησιν*

Ἀριθ. τηλ. 1059 (Ἐξαιρετικῶ: ἐπεῖγον)

«Ὁ Λαὸς τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, συνελθὼν εἰς σπάνδημον συλλαλητήριον ἐν τῇ μεγάλῃ πλατείᾳ τῆς πόλεως Ἡρακλείου σήμερον τὴν 27ην Νοεμβρίου 1916 μετὰ ἀγόρευσιν τοῦ κ. Γεωργ. Μαργῆ.

Λαβὼν ὑπ' ὄψει:

Ὅτι ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος κατεπάτησε τὸ Σύνταγμα, προδώσας τὸν ὄρκον του·

Ὅτι κατεπολέμησε τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν καὶ ἐπέδωξε τυραννίδα διὰ τῆς ιδρύσεως φαύλης περὶ ἑαυτὸν ὀλιγαρχίας καὶ διὰ τῆς διαφθορᾶς τῶν ἀσθενεστέρων συνειδήσεων ὅτι ὤθησε τὸ Κράτος ἔξω τῆς πολιτικῆς ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν ἀπὸ αἰῶνος ἠκολούθησεν εἰς τὰς σχέσεις αὐτοῦ τὰς ἐξωτερικὰς καὶ εἰς τοὺς σκοποὺς αὐτοῦ τοὺς ἐθνικοὺς, ὅτι κατεπρόδωκε τὴν συμμαχικὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ὀφείλαμεν πρὸς φίλους, γείτονας καὶ τὴν φιλίαν, ἣτις μᾶς συνέδεε πρὸς μεγάλας Δυνάμεις Περσῆσιν.

Ὅτι ἐπεβουλευθή τὰ πολιτικά καὶ πολεμικά τούτων συμφέροντα, ἐπιβουλευθεὶς οὕτω αὐτὰ τὰ συμφέροντα ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων·

Ὅτι συνεμάχησε κρυφίως πρὸς πολεμίους τῶν φίλων ἡμῶν καὶ πρὸς ἀμειλίκτους ἐχθρούς τῆς Φυλῆς μας, προδοτικῶς παραδῶσας πρὸς αὐτοὺς ἐπαρχίας καὶ πόλεις Ἑλληνικάς καὶ πληθυσμοὺς ἑλληνικοὺς καὶ φρούρια καὶ στρατὸν καὶ ἐφόδια.

Ὅτι ἤγειρεν ἀνίερον δολοφονικὴν χεῖρα κατὰ στρατευμάτων Γαλλικῶν καὶ Ἀγγλικῶν, συμπολεμούντων μεθ' ἡμῶν κατὰ Βουλγάρων καὶ Τούρκων πρὸς ἀπολύτρωσιν ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν καὶ τὸ ἔσχατον πάντων, ὅτι διὰ τὰ γεννήσῃ ἐμφύλιον διαίρεσιν ἀνεπανόρθωτον καὶ καταστάσῃ ἐν ταύτῳ τὸ Ἔθνος ἀπόλεμον χάριν ἐξυπηρετήσεως σκοπῶν ξένων, ἐχθρικῶν πρὸς τὰ ἑλληνικά συμφέροντα, διέταξε σφαγὰς καὶ ἐμπρησμούς καὶ δηλώσεις Ἑλλήνων κατὰ Ἑλλήνων.

Ὅτι ἡ περαιτέρω Βασιλεία ἡγεμόνος τοιοῦτου μαροῦ θὰ ὠδήγει τὸ Ἔθνος εἰς ὄνειδος καὶ εἰς ὄλεθρον.

Ψ Η Φ Ι Ζ Ε Ι

Κηρύσσει ἐκπτωτον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνοῦ τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον καὶ παραδίδει αὐτὸν εἰς τὴν κατάραν καὶ τὸ ἀνάθεμα τῆς Ἑλληνικῆς Φυλῆς.

«Ἐκλέγει ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐκ τοῦ προέδρου τοῦ Πολιτικοῦ Συλλόγου τῶν Φιλελευθέρων Ἡρακλείου καὶ ἐκ τῶν βουλευτῶν τοῦ νομοῦ Ἡρακλείου, ὅπως μεληθῇ τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ παρόντος ψηφίσματος πρὸς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν, πρὸς τὰς κυβερνήσεις τῶν τριῶν Προστατίδων Δυνάμεων Γαλλίας, Ἀγ-

γλίας κα. Ρωσσίας καὶ πρὸς τὰς Κυβερνήσεις τῶν συμμάχων αὐτῶν καὶ τῶν οὐδετέρων κρατῶν».

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΙΣ	} πρόεδρος; συλλόγου
ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΚΡΑΚΙΣ	
ΓΕΩΡΓ. ΚΟΚΚΙΝΑΚΙΣ	} Βουλευταὶ
ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΚΛΑΜΠΑΝΗΣ	
ΓΕΩΡΓ. ΜΑΡΗΣ	
ΜΙΧΑΗΛ ΜΑΝΑΣΑΚΙΣ	
ΔΗΜ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΙΣ	
ΑΘΑΝ. ΖΗΤΑΚΙΣ	

Ἰδ. 2

X I O Y

Τῆ 27^η Νοεμβρίου 1916

*Τηλεγράφημα τοῦ ἀντιπροσώπου Κυβερνήσεως
Μ. Πετυχάκη πρὸς τὴν Προσωρ. Κυβέρνησιν*

Ἄριθμός τηλεγραφήματος: 971

«Σήμερον ἐτελέσθη πάνδημον ἐπιβλητικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀθήναις ἀγρίως φονευθέντων φιλελευθέρων καὶ συμμάχων. Ἐξεφωνήθησαν ἐπίκαιροι λόγοι μέσῳ διακοπῶν πλήθους «**Ἐκὰτῳ ὃ προοδότης**» «**Ἐκὰτῳ ὃ δολοφόνος**» καὶ ἀποδοκιμασιῶν καὶ ἄρῶν κατὰ ἐργατῶν τῆς ἀντεθνικῆς καὶ ἀδελφοκτόνου πολιτικῆς.

Μετὰ τὸ μνημόσυνον συνεκροτήθη ὑπὸ συνελθόντος λαοῦ πάνδημον συλλαλητήριον καταλήξαν Διοικητήριον καὶ ἐπέδωκεν ἡμῖν δι' ἐπιτροπῆς τὸ κατωτέρω ψήφισμα, ἵνα τοῦτο διαβιβάσωμεν ὑμῖν, δι' οὗ ὁ λαὸς τῆς Χίου

ἀποκηρύττει τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον καὶ καθιστᾷ
 πῦρον ἔκπυτον τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου. Τὸν Λαὸν
 προσεφωνήσαμεν καταλλήλως ἀπὸ τὸν ἐξώστην τοῦ
 Διοικητηρίου, μεθ' ὃ οὗτος διελύθη ἐν τάξει.

Τὸ ψήφισμα ἔχει οὕτω:

«Ὁ Λαὸς τῆς Χίου συνελθὼν σήμερον Κυριακῆν 27
 Νοεμβρίου εἰς συλλαλητήριον καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψει μετὰ
 τὰς ἐκτυλιχθείσας φρικαλέας ἐν Ἀθήναις σκηνάς, κατὰ
 τὰς ὁποίας διακδοιοὶ φιλελεύθεροὶ συνάγωνισταὶ αὐτοῦ
 εὔρον μαρτυρικὸν ἀληθῶς θάνατον.

Ὅτι μετὰ τὸ Ἔθνος καὶ τοῦ ἀναξίου τῶν ἐθνι-
 κῶν παραδόσεων Βασιλέως διηνοίχθη χάσμα ἀγεφύρω-
 τον.

Ὅτι ὁ Βασιλεὺς οὗτος ζητῶν νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν τυ-
 ραννίαν του, δὲν ἐδίστασε νὰ θυσιάσῃ καὶ αὐτὰ τὰ ὑ-
 πέροτατα ἐθνικὰ συμφέροντα εἰς τοὺς ἀνέκαθεν ὑπο-
 βλέποντας ταῦτα ἀντιπάλους τοῦ Ἔθνους, ἐπὶ τῷ
 σκοπῷ τοῦ νὰ βοηθήσῃ τὴν γερμανικὴν νίκην, ἐπὶ τῆς
 ὁποίας καὶ μόνης ἐπεξίτηται νὰ ἐδραιώσῃ τὴν Βασι-
 λείαν του.

Ὅτι πρὸς τοῦτο καὶ μόνον ἀποβλέπων, πῶς τὸ τα-
 χύτερον δηλονότι ν' ἀνακόψῃ τὴν δρᾶσιν τῶν πατριω-
 τῶν ἐκείνων, οἱ ὁποιοὶ συνετάχθησαν μετὰ τῶν πατρο-
 παραδότων φίλων καὶ προστατριῶν Δυνάμεων. κατὰ
 τῶν κοινῶν ἐχθρῶν, δὲν ἀπώκνησε νὰ στρέψῃ τὰ ἑλλη-
 νικὰ ὅπλα κατὰ τῶν στρατιωτῶν ἐκείνων τῶν Προστα-
 τίδων, τῶν ὁποίων οἱ πατέρες ἔχυσαν τὸ αἷμά των ὑπὲρ
 τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Ὅτι δ' ἐπωφελοῦμενος τῆς εὐκαιρίας ταύτης ἐξαπέ-
 λυσε τὸν Βασιλικὸν στρατὸν εἰς σφαγὴν ἐκείνων, οἵτι-
 νες διετήρησαν ἀκαμπτον τὸ ἐθνικὸν φρόνημα. Θεωρῶν
 δ' ἐν τέλει ὑπαίτιον ὄλων τούτων τὸν Βασιλέα, αὐτὸν καὶ
 μόνον, ὅστις διὰ τῆς ἀπαισίας πολιτικῆς του ὠδήγησε

τὸ Ἔθνος εἰς τὸν ἐμφύλιον σπαραγμὸν καὶ πράξεις στιγμιαιοῦσας τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἔθνους.

Ψ Η → Ι Ζ Ε Ι

Α'.) Ἀποκηρύττει τὸν Βασιλέα καὶ καθιστᾷ αὐτὸν ἔκπτωτον τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου.

Β'.) Ἀναθέτει εἰς ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν Κ. Γ. Ἀνδρεάδου, Χ. Γλύπτου, Δ. Πήττα, Ν. Τρεχάκη καὶ Α. Πλατῆ, ὅπως ἐπιδώσῃ τὸ παρὸν ψήφισμα εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποστείλῃ αὐτὸ πρὸς τὰς ἀντιπροσωπείας τῶν συμμάχων καὶ τῶν οὐδετέρων Κρατῶν, παρακαλεῖ δὲ τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν, ὅπως διαβιβάσῃ ἀντίγραφον τοῦ παρόντος πρὸς τὰς κυβερνήσεις τῶν φίλων καὶ οὐδετέρων Κρατῶν».

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἀντίγραφον τοῦ ψηφίσματος μετὰ ἐτέρου τοιοῦτου ὁμοίου ὑπογεγραμμένου ὑπὸ τῶν προέδρων πασῶν τῶν κοινοτήτων τῆς Χίου, τῶν δημάρχων καὶ προϊσταμένων πάντων σωματείων ἐπεδόθησαν σήμερον καὶ εἰς τοὺς ἐνταῦθα ὑποπροξένους Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ρωσσίας καὶ Ἰταλίας».

Ἀντιπρόσωπος Κυβερνήσεως

ΠΕΤΥΧΑΚΗΣ

